

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Občanské sdružení SK Slavia Praha**, se sídlem Vladivostocká 1460/10, Praha 10, zastoupen JUDr. Vladimírem Krejčíkem, advokátem se sídlem Anglická 28, Praha 2, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze**, se sídlem Pod sídlištěm 1800/9, Praha 8, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Česká republika - Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**, se sídlem Rašínovo nábřeží 42, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2010, č. j. 7 Ca 321/2007 - 33,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2010, č. j. 7 Ca 321/2007 - 33, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Osoba zúčastněná na řízení Česká republika - Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových se včas podanou kasační stížností domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2010, č. j. 7 Ca 321/2007 - 33, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 29. 1. 2010, č. j. 7 Ca 321/2007 - 33, zrušil k žalobě Občanského sdružení SK Slavia Praha (dále také „žalobce“) rozhodnutí žalovaného Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze (dále též „žalovaný“) ze dne 23. 10. 2007, č. j. ZKI-O-62/333/2007/Ho, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, katastrální pracoviště Praha (dále také „katastrální úřad“) ze dne 22. 1. 2007, č. j. OR-1263/2006-101/47 a současně potvrzeno toto prvostupňové rozhodnutí, a celou věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že

prvostupňovým správním rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že 1. Nejedná se o chybu ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 katastrálního zákona. 2. V katastru nemovitostí České republiky, v katastrálním území Vršovice, obec Praha, zůstane po právní moci tohoto rozhodnutí evidováno 2.1 u pozemků parc. č. 1854/38 a 1854/39 vlastnické právo pro Českou republiku na základě seznamu číslo III Jmění veřejného s příslušností hospodařit s majetkem státu pro Ministerstvo financí, 2.2 u budovy bez čp/če na pozemku parc. č. 1854/39 jako nabývací titul Kolaudační rozhodnutí č. j. 2495/1992 Vrš. D. 1460, včetně doplnění SÚ 1581/97/Šk-d 1460 Vrš. Správní soud přitom ze spisu k věci samé zjistil, že právnímu předchůdci žalobce bylo na základě hospodářských smluv ze dne 1. 2. 1969 a 15. 6. 1972 zřízeno právo trvalého užívání, mimo jiné, i k pozemkům parc. č. 1854/38 a 1854/39, a to jako vlastníkovi budovy, kterou je pozemek zastavěn. Dne 23. 10. 2000 pak žalobce požádal, s odkazem na ustanovení § 879c občanského zákoníku, Ministerstvo financí o změnu práva trvalého užívání pozemků na vlastnické právo u pozemků parc. č. 1854/38 a 1854/39 v k. ú. Vršovice, obec Praha. Vznikla tak zásadní sporná otázka, zda k nabytí vlastnického práva podle ustanovení § 879c občanského zákoníku postačuje skutečnost, že žalobce splnil zákonné podmínky stanovené tímto ustanovením, kterou je podání žádosti k příslušnému státnímu orgánu a uplynutí času, resp. lhůty jednoho roku ode dne účinnosti zákona č. 103/2000 Sb., jež začala běžet od 1. 7. 2000, či zda tato skutečnost nepostačuje k provedení zápisu změny vlastnického práva na žalobce a je proto ještě nutné předložit souhlasné prohlášení podle ustanovení § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb., ve znění účinném v rozhodné době, tj. souhlasné prohlášení žalobce a Ministerstva financí. Městský soud dospěl k závěru, že žalobce splnil obě zákonné podmínky. Je tomu tak proto, že žalobce požádal o změnu práva trvalého užívání pozemku na vlastnické právo a že proběhla i jednoletá „transformační“ lhůta, která doběhla bez ohledu na vydání zákona č. 229/2001 Sb. s jeho zrušenou druhou částí. Právo trvalého užívání pozemků bylo i po vydání zákona č. 229/2001 Sb. způsobilé se přeměnit na vlastnické právo ve smyslu ustanovení 879c odst. 1 občanského zákoníku, a to bez dalšího. Jelikož citované ustanovení nestanoví žádnou jinou další podmínku pro transformaci práva trvalého užívání pozemků na právo vlastnické, žalobce se stal vlastníkem předmětných nemovitostí ex lege. Souhlasné prohlášení žalobce a Ministerstva financí k prokázání vlastnického práva (§ 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb.) je proto nadbytečné a nemá ani obsahový podklad v zákoně.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala osoba zúčastněná na řízení jako stěžovatel (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opřela o důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel má za to, že městský soud nesprávně vymezil spornou otázku, kterou spatřoval v tom, zda k nabytí vlastnického práva podle ustanovení § 879c občanského zákoníku postačuje skutečnost, že žalobce splnil zákonné podmínky stanovené tímto ustanovením, kterou je podání žádosti k příslušnému státnímu orgánu a uplynutí času, resp. lhůty jednoho roku ode dne účinnosti zákona č. 103/2000 Sb., jež začala běžet od 1. 7. 2000, či zda tato skutečnost nepostačuje k provedení zápisu změny vlastnického práva na žalobce a je proto ještě navíc nutné předložit souhlasné prohlášení podle ustanovení § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb., ve znění účinném v rozhodné době, tj. souhlasné prohlášení žalobce a Ministerstva financí. Správní soud navíc tuto nepatřičnou argumentaci opírá i o nepatřičnou judikaturu, když odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 28

Cdo 1961/2006. Mezi účastníky je ve skutečnosti spornou otázkou, zda k zápisu vlastnického práva, nabytého podle ustanovení § 879c občanského zákoníku, do katastru nemovitostí postačí, aby žalobce nabytí vlastnického práva katastrálnímu úřadu toliko oznámil, či zda tato skutečnost nepostačuje pro provedení zápisu změny vlastnického práva na žalobce a je proto nutno předložit i souhlasné prohlášení podle § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že žalobce požádal dne 18. 10 2005 o provedení změny zápisu vlastnického práva s poukazem na ustanovení § 879c občanského zákoníku a katastrální úřad na základě tohoto podání vyznačil pro žalobce vlastnické právo. Následně však zjistil, že žalobce nedoložil souhlasné prohlášení, na základě kterého by mu mohlo být vyznačeno vlastnické právo, a že u návrhem dotčené budovy byl chybně evidován nabývací titul Proto chybné údaje katastru nemovitostí opravil, ale dne 25. 10. 2006 obdržel od žalobce nesouhlas s provedenou opravou. Z dikce vyhlášky č. 190/1996 Sb., kterou se v době od 10. 7. 1996 do 1. 3. 2007 prováděly zákony č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky a č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných práv k nemovitostem pak vyplývá, že záznamem se do katastru nemovitostí zapisují právní vztahy k nemovitostem na základě listin, které tyto právní vztahy podle zvláštních předpisů potvrzují nebo osvědčují, přičemž pokud vznik, změna nebo zánik práva je vázán na existenci určité skutečnosti, ale „v právním předpise není stanoveno, jaká listina má být přílohou ohlášení pro záznam do katastru, a ohlašovatel nemůže nabytí práva doložit listinou, lze provést zápis do katastru na základě ohlášení doloženého souhlasným prohlášením o vzniku, změně nebo zániku práva učiněného osobou, jejíž právo zapsané dosud v katastru zaniká nebo se omezuje, a osobou, jejíž právo vzniká nebo se rozšiřuje“. Stejnou úpravu lze nalézt též v současné platné prováděcí vyhlášce (§ 40 odst. 2 vyhlášky č. 26/2007 Sb.). Městský soud navíc přehlédl i to, že minimálně v jednom případě trpí předmětné hospodářské smlouvy vadou podpisu, která působí jejich absolutní neplatnost. Předmětná rozhodnutí nejsou rozhodnutími hmotně právní povahy, protože nezasahují konečným způsobem do hmotně právního postavení žalobce. Jsou to toliko procesní rozhodnutí zasahující do práv daných správnímu orgánu pro vlastní vedení řízení. Právní vztahy, které tu byly před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí, se nezměnily a hmotně právní pozice žalobce tímto rozhodnutím nebyla dotčena.

Žalovaný Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze v písemném vyjádření k podané kasační stížnosti uvedl, že k zápisu vlastnického práva ve prospěch žalobce nepostačuje pouhé ohlášení s odkazem na ustanovení § 879c občanského zákoníku, nýbrž je nutné předložit souhlasné prohlášení podle ustanovení § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb. Pro tento případ platí, že pokud vznik, změna nebo zánik práva je vázán na existenci určité právní skutečnosti (v projednávaném případě skutečnosti vyplývající z aplikace ustanovení § 879c občanského zákoníku) a v právním předpisu není stanoveno jaká listina má být přílohou ohlášení pro záznam do katastru nemovitostí, je touto listinou právě uvedené souhlasné prohlášení. Takové prohlášení žalobcem předloženo nebylo a proto je třeba považovat opravu údajů katastru tak jak byla provedena za správnou (vyznačení vlastnického práva k předmětným pozemkům ve prospěch České republiky). Samotné splnění zákonných podmínek podle ustanovení § 879c občanského zákoníku společně s předložením žádosti (ohlášením) toliko osvědčuje právní vztah ohlašovatele (žalobce) k nemovitosti, aniž by byl ohlašovatel závislý na projevu souhlasu třetí osoby. Skutečnosti vyplývající ze splnění podmínek ustanovení § 879c občanského zákoníku, tj. přeměnu práva trvalého užívání na právo vlastnické, je proto možné zapsat do katastru nemovitostí

pouze na základě ohlášení doplněného souhlasným prohlášením zúčastněných stran. Rozhodnutí katastrálního úřadu o opravě chyby nejsou rozhodnutími hmotně právní povahy, protože nezasahují konečným způsobem do hmotně právního postavení žalobce. Je tomu tak proto, že rozhodnutí vydávána v rámci ustanovení § 8 zákona č. 344/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, mají pouze evidenční a nikoliv hmotně právní charakter. Tato rozhodnutí tedy nemohou v žádném případě ovlivnit vznik, změnu nebo zánik právního vztahu k předmětným nemovitostem. Žalovaný se proto připojuje k návrhu stěžovatele a má za to, že by napadený rozsudek městského soudu měl být zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že napadený rozsudek je třeba zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

Ze správního spisu vyplývá, že Katastrálnímu úřadu pro hlavní město Prahu, katastrální pracoviště Praha, bylo dne 18. 10. 2005 doručeno podání žalobce, kterým žádal o provedení změny zápisu vlastnického práva k pozemkům parc. č. 1854/38 a 1854/39 v katastrálním území Vršovice s poukazem na splnění zákonných podmínek ustanovení § 879c občanského zákoníku. K podání byly připojeny kopie výpisu z katastru nemovitostí – list vlastnictví 119 pro k. ú. Vršovice ze dne 10. 5. 2000, kopie žádosti o změnu práva trvalého užívání pozemků na právo vlastnické ze dne 17. 10. 2000 a kopie kolaudačního rozhodnutí s nabytím právní moci dne 13. 8. 1992. Tomuto podání bylo přiděleno číslo jednací Z-72674/2005 a na základě tohoto podání vyznačil katastrální úřad vlastnické právo k dotčeným pozemkům ve prospěch SK Slavia Praha. Po vyznačení vlastnického práva k uvedeným pozemkům pro SK Slavia Praha bylo k těmto nemovitostem vloženo zástavní právo zajišťující pohledávky ve výši 30 000 000Kč a ve výši 33 000 000 Kč ve prospěch Raiffeisenbank a.s. a smlouva o zřízení zástavního práva uložena ve Sbírce listin katastrálního úřadu pod č. j. V-8241/2006-101. Katastrální úřad po zjištění, že SK Slavia Praha nedoložil v souladu s ustanovením § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, souhlasné prohlášení, na základě kterého by mohlo být vyznačeno vlastnické právo k dotčeným pozemkům v jeho prospěch a že u dotčené budovy je vadně evidován nabývací titul, opravil chybné údaje katastru nemovitost tak, že u vlastnického práva k uvedeným pozemkům byl namísto SK Slavia Praha zapsán jako vlastník Česká republika s příslušností hospodařit s majetkem státu pro Ministerstvo financí. Katastrální úřad pak vyrozuměl oznámením ze dne 5. 10. 2006 o provedení této opravy Ministerstvo financí jako subjekt, který má příslušnost hospodařit s majetkem státu (pozemky parc. č. 1854/38 a 1854/39 v k. ú. Vršovice), SK Slavia Praha jako vlastníka budovy bez čp/če na pozemku parc. č. 1854/39, subjekt, který byl chybně evidován jako vlastník dotčených pozemků do doby před provedením opravy a Raiffeisenbank a. s. jako zástavního věřitele. Dne 25. 10. 2006 obdržel katastrální úřad nesouhlasné stanovisko SK Slavia Praha k provedené opravě. Tímto dnem proto katastrální úřad zahájil správní řízení, o kterém vyrozuměl všechny účastníky, jimž poskytl i poučení o procesních právech a povinnostech. Katastrální úřad pro hlavní město Prahu, katastrální pracoviště Praha, rozhodl dne 22. 1. 2007 pod č. j. OR-1263/2006-101/47 podle ustanovení § 8 odst. 5 zákona č. 344/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tak, že 1. Nejedná se o chybu ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 katastrálního zákona. 2. V katastru nemovitostí České republiky, v katastrálním území Vršovice, obec Praha, zůstane po právní moci tohoto rozhodnutí

evidováno 2.1 u pozemků parc. č. 1854/38 a 1854/39 vlastnické právo pro Českou republiku na základě seznamu číslo III Jmění veřejného s příslušností hospodařit s majetkem státu pro Ministerstvo financí, 2.2 u budovy bez čp/če na pozemku parc. č. 1854/39 jako nabývací titul Kolaudační rozhodnutí č. j. 2495/1992 Vrš. D. 1460, včetně doplnění SÚ 1581/97/Šk-d 1460 Vrš. Katastrální úřad při svém rozhodování neshledal důvod pro změnu svého právního názoru vyjádřeného v oznámení o provedení opravy chyby v údajích katastru. Dovodil, že opravu chyby vzniklé podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále také „katastrální zákon“) lze provést pouze u chyby vzniklé zřejmým omylem. Zřejmým omylem může být např. chybný přepis údajů z listin do písemného operátu katastru nemovitostí, chybný zákres do katastrální mapy učiněný v rozporu s měřickými podklady, zápis na základě listiny, která zcela zřejmě nic neprokazuje a na jejímž základě zápis nikdy neměl být učiněn. Za zřejmý omyl naopak nelze považovat např. zápis podle pravomocného, byť zřejmě nesprávného rozhodnutí o povolení vkladu, rozhodnutí soudu či správního orgánu. Opravou chyby lze napravit takovou chybu, ke které došlo při vedení katastru nemovitostí, který byl zřízen ke dni 1. 1. 1993. Rozhodnutím Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze ze dne 23. 10. 2007, č. j. ZKI-O-62/333/2007/Ho, bylo zamítnuto odvolání SK Slavia Praha proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, katastrální pracoviště Praha ze dne 22. 1. 2007, č. j. OR-1263/2006-101/47 a současně potvrzeno toto prvostupňové rozhodnutí. Odvolací orgán dovodil, že k zápisu vlastnického práva ve prospěch SK Slavia Praha nepostačuje pouhé ohlášení s odkazem na ustanovení § 879c občanského zákoníku, nýbrž je nutné předložit souhlasné prohlášení podle ustanovení § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb. Pro tento případ platí, že pokud vznik, změna nebo zánik práva je vázán na existenci určité právní skutečnosti (v projednávaném případě skutečnosti vyplývající z aplikace ustanovení § 879c občanského zákoníku) a v právním předpisu není stanoveno jaká listina má být přílohou ohlášení pro záznam do katastru nemovitostí, je touto listinou právě uvedené souhlasné prohlášení. Takové prohlášení SK Slavia Praha a České republiky - Ministerstva financí předloženo nebylo a proto je třeba považovat opravu údajů katastru tak jak byla provedena za správnou (vyznačení vlastnického práva k předmětným pozemkům ve prospěch České republiky). Skutečnosti vyplývající ze splnění podmínek ustanovení § 879c občanského zákoníku, tj. přeměnu práva trvalého užívání na právo vlastnické, je proto možné zapsat do katastru nemovitostí pouze na základě ohlášení doplněného souhlasným prohlášením zúčastněných stran. Odvolací orgán vyzval v průběhu řízení odvolatele k předložení uvedeného souhlasného prohlášení, ale bezvýsledně. Odvolatel poukázal na to, že k zápisu vlastnického práva ve prospěch SK Slavia Praha došlo na zákonném podkladě (obnovení účinnosti ustanovení § 879c občanského zákoníku) a tudíž je nadbytečný požadavek na předložení uvedeného souhlasného prohlášení. SK Slavia Praha v žalobě proti uvedenému rozhodnutí odvolacího orgánu namítá, že žalovaný postupoval nesprávně, pokud dovozoval povinnost tohoto žalobce předložit souhlasné prohlášení k prokázání vlastnického práva ve smyslu ustanovení § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb. Je tomu tak proto, že mu tato povinnost není uložena zákonem, ani na základě zákona, a listinou, která podle zvláštních právních předpisů potvrzuje právní vztahy, se rozumí také jiné opatření, jímž se na základě zvláštního právního předpisů zřizuje, převádí, mění nebo ruší právo k nemovitosti (§ 36 odst. 2 vyhlášky č. 190/1996 Sb.). Takovou listinou je i doložená žádost o změnu práva trvalého užívání na vlastnické právo ze dne 17. 10. 2000 podaná v souladu s ustanovením § 879c občanského zákoníku. O této žalobě bylo rozhodnuto rozsudkem Městského soudu v

Praze ze dne 29. 1. 2010, č. j. 7 Ca 321/2007 - 33, proti němuž brojí kasační stížnost stěžovatele.

K nemovitostem evidovaným v katastru nemovitostí České republiky se zapisuje vlastnické právo, zástavní právo, právo odpovídající věcnému břemeni a předkupní právo s účinky věcného práva (§ 1 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb.). Do katastru se zapisují i další práva, pokud tak stanoví zvláštní zákon, kterým je v tomto případě zákon o katastru nemovitostí (§ 1 odst. 2 zákona č. 265/1992 Sb.). Zápisem se pak rozumí vklad, záznam, poznámka nebo jejich výmaz (§ 1 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb.). Zápisy mají právní a evidenční účinky podle tohoto zákona (§ 1 odst. 4 zákona č. 265/1992 Sb.).

Práva uvedená v § 1 odst. 1, která vznikla, změnila se nebo zanikla ze zákona, rozhodnutím státního orgánu, příklepem licitátora na veřejné dražbě, vydržením, přírůstkem a zpracováním, se zapisují do katastru záznamem (dále jen "záznam") údajů na základě listin vyhotovených státními orgány a jiných listin, které podle zvláštních předpisů potvrzují nebo osvědčují právní vztahy. Práva, která se do katastru zapisují podle § 1 odst. 2 na základě zvláštního zákona, se zapisují způsobem obdobným záznamu (§ 7 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb.). Katastrální úřad (na návrh nebo z moci úřední) opraví chybné údaje katastru, které vznikly buď zřejmým omylem při vedení a obnově katastru (§ 8 odst. 1 písm. a/ katastrálního zákona), anebo nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím předpisem (§ 8 odst. 1 písm. b/ katastrálního zákona). Oznámení o provedené opravě nebo o tom, že opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu, doručí katastrální úřad vlastníkovi a jinému oprávněnému (§ 8 odst. 4 cit. zákona). Sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastník nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci. Proti rozhodnutí je možno podat odvolání k zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu, v jehož obvodu je dotčená nemovitost (§ 8 odst. 5 uvedeného zákona).

Nejvyšší správní soud především musí poukázat na to, že předmětem přezkumu v této věci je rozsudek městského soudu, kterým bylo v soudním řízení správním přezkoumáno správní rozhodnutí vydané v řízení o opravě údajů v katastru nemovitostí (srov. rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 22. 1. 2007, jež bylo vydáno podle ustanovení § 8 odst. 5 katastrálního zákona). Rozhodování o žalobách brojících proti rozhodnutí o opravě chyb v katastrálním operátu není svěřeno obecným soudům podle části páté občanského soudního řádu a věcná příslušnost náleží správním soudům (srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 2. 9. 2004, č. j. Konf 62/2003 - 15, uveřejněné ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 403/2004). Správní rozhodnutí o neprovedení opravy údajů v katastrálním operátu je pak podle ustanovení § 8 zákona o katastru nemovitostí rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2006, č. j. 2 As 58/2005 - 125). Ke stejným závěrům dospěly i soudy rozhodující ve správním soudnictví (např. rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 6. 2000, sp. zn. 30 Ca 93/2000, rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 6. 2001, sp. zn. 15 Ca 110/2001), ale i soudy rozhodující v občanskoprávním soudnictví (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 1. 2005, sp. zn. 22 Cdo 1840/2003).

V řízení o opravě chyb v katastrálním operátu jde o rozhodování, jehož účelem je zajištění pořádku ve veřejné evidenci, nikoli o rozhodování, kterým by bylo jakkoli zasahováno do vlastnických či jiných věcných práv k nemovitostem. Institut opravy chyb v katastrálním operátu (§ 8 zákona o katastru nemovitostí) tedy slouží toliko k uvedení údajů do souladu s listinami založenými ve sbírce listin; není tudíž prostředkem k rozhodování o správnosti zápisu věcného práva k nemovitostem a opravou chyb se tak nemění právní vztahy k nemovitostem. Oprava chyb v katastrálním operátu má pouze určitý dopad na procesní postavení v případném soudním sporu o určení vlastnictví, neboť žalobcem může být v takovém sporu ten, kdo v katastru jako vlastník zapsán není, zatímco žalovaným bude zpravidla ten, kdo v katastru jako vlastník zapsán je. Spor o vlastnictví nemůže být řešen a ani vyřešen katastrálním úřadem v řízení, v němž katastrální úřad rozhoduje o návrhu na provedení opravy dle ustanovení § 8 katastrálního zákona. Případný spor o vlastnictví náleží do kompetence obecného soudu, který o něm rozhodne v občanském soudním řízení, upraveném v části třetí a čtvrté občanského soudního řádu, v němž se vlastník může např. bránit odkazem na vydržení vlastnického práva. Z uvedených skutečností je třeba učinit závěr, že obnova katastrálního operátu (a obdobně i obnova operátu evidence nemovitostí) nemá vliv na hmotně právní vztahy k nemovitosti a nemůže měnit vlastnictví k nim. Uvedené právní vztahy jsou na údajích v katastru (dříve v evidenci nemovitostí) nezávislé a není důvod pro závěr, že by jimi mohly být přímo dotčeny. To vyplývá i z ustanovení § 5 odst. 7 katastrálního zákona a tuto skutečnost respektují výše uvedená rozhodnutí vynesená ve správním soudnictví.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v řízení o opravě chyb v katastrálním operátu jde o rozhodování, jehož účelem je zajištění pořádku ve veřejné evidenci, nikoli o rozhodování, kterým by bylo jakkoli zasahováno do vlastnických či jiných věcných práv k nemovitostem. Rozhodnutím v řízení o opravě chyb v katastrálním operátu se řeší pouze otázka, kdo bude evidován jako vlastník určitých nemovitostí v katastru nemovitostí. Rozhodnutí tak nemá hmotněprávní účinky, nýbrž jen účinky evidenční, a nezasahuje se jím do soukromoprávních vztahů. Právní vztahy nemohou být dotčeny revizí údajů katastru, opravou chyb v katastrálním operátu ani obnovou katastrálního operátu, pokud jejich změna není doložena listinou (§ 5 odst. 7 zákona o katastru nemovitostí). Případnou opravou chyby v katastrálním operátu se tedy nemění právní vztah k nemovitosti. Institut opravy chyb v katastrálním operátu (§ 8 zákona o katastru nemovitostí) tedy slouží toliko k uvedení údajů do souladu s listinami založenými ve sbírce listin; není tudíž prostředkem k rozhodování o správnosti zápisu věcného práva k nemovitostem a opravou chyb se tak nemění právní vztahy k nemovitostem. Katastrální pracoviště proto není, coby správní úřad, oprávněno posoudit a rozhodnout, kdo je skutečným vlastníkem dané nemovitosti. Jinak řečeno, katastrální úřad je v daném řízení oprávněn posuzovat pouze existenci listin, na jejichž základě jsou údaje v katastrálním operátu evidovány a dále soulad mezi obsahem těchto listin a údaji katastrálního operátu. Nepřísluší mu proto hodnotit věcnou správnost listinných podkladů a jejich soulad se zákonem (pochopitelně s výjimkou nezbytných obsahových náležitostí).

Stěžovatel má za to, že městský soud nesprávně vymezil spornou otázku, kterou spatřuje v tom, zda k nabytí vlastnického práva podle ustanovení § 879c občanského zákoníku postačuje skutečnost, že žalobce splnil zákonné podmínky obsažené v tomto ustanovení, kterou je podání žádosti k příslušnému státnímu orgánu a uplynutí času, resp.

lhůty jednoho roku ode dne účinnosti zákona č. 103/2000 Sb., jež začala běžet od 1. 7. 2000, či zda tato skutečnost nepostačuje k provedení zápisu změny vlastnického práva na žalobce a je proto navíc ještě nutné předložit souhlasné prohlášení podle ustanovení § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb., ve znění účinném v rozhodné době, tj. souhlasné prohlášení žalobce a Ministerstva financí. Správní soud navíc tuto argumentaci opírá i o nepatřičnou judikaturu, když odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 1961/2006. Mezi účastníky je ve skutečnosti spornou otázkou to, zda k zápisu vlastnického práva nabytého podle ustanovení § 879c občanského zákoníku do katastru nemovitostí postačí, aby žalobce nabytí vlastnického práva katastrálnímu úřadu toliko oznámil, či zda tato skutečnost nepostačuje pro provedení zápisu změny vlastnického práva na žalobce a je proto nutno ještě předložit souhlasné prohlášení podle § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb.

Podle ustanovení § 879c odst. 1 občanského zákoníku právo trvalého užívání pozemku podle § 70 zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, zastavěného budovou nebo stavbou ve vlastnictví osoby, v jejíž prospěch bylo právo trvalého užívání zřízeno, a pozemku na něj navazujícího, jestliže takový pozemek souvisí s provozem této budovy nebo stavby, které trvá ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se mění uplynutím jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zákona na vlastnictví právnické osoby, v jejíž prospěch bylo toto právo zřízeno.

Podle ustanovení § 879c odst. 4 občanského zákoníku pokud právnická osoba, v jejíž prospěch bylo toto právo zřízeno, nepožádá stát o změnu tohoto práva na vlastnictví ve lhůtě jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zákona, ke změně práva podle odstavce 1 nebo 2 na vlastnictví nedojde a právo trvalého užívání zaniká uplynutím lhůty jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zákona.

Správní orgány zaujaly ve svých rozhodnutích stanovisko, že nabytí vlastnického práva podle ustanovení § 879c občanského zákoníku je vázáno na splnění dvou podmínek. První podmínkou bylo podání žádosti k příslušnému státnímu orgánu a druhou bylo uplynutí času, tj. lhůty jednoho roku ode dne účinnosti zákona č. 103/2000 Sb., která nastala dne 1. 7. 2000. V tomto případě by se lhůta jednoho roku naplnila dne 1. 7. 2001, k čemuž však nedošlo, protože splnění této druhé podmínky bylo vyloučeno částí druhou, čl. II zákona č. 229/2001 Sb., který nabyl účinnosti dne 30. 6. 2001, jež zrušil mimo jiné i celý § 879c občanského zákoníku (zákonodárce tedy stihl vyloučit právní následky předvídané v § 879c občanského zákoníku pro případ doběhnutí lhůty jednoho roku ještě před koncem této lhůty). Část druhá zákona č. 229/2001 Sb. byla poté zrušena nálezem Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 2/02, publikovaným pod č. 278/2004 Sb., a to k datu 31. 12. 2004. Dnem 1. 1. 2005 se proto obnovil stav založený, mimo jiné i ustanovením § 879c občanského zákoníku. Sama tato skutečnost však není postačující pro provedení zápisu změny vlastnického práva na žalobce. Z textu ustanovení § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je zřejmé, že v daném případě je nezbytné k provedení zápisu změny vlastníka u nemovitostí uvedených ve výrokové části doložit v souladu s písmenem a) citovaného ustanovení i souhlasné prohlášení žalobce a České republiky-Ministerstva financí, které však předloženo nebylo.

Žalobce v podané žalobě zaujal stanovisko, že v důsledku citovaného zrušujícího nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2004 došlo k obnovení účinnosti ustanovení § 879c

občanského zákoníku a k doběhnutí lhůty jednoho roku. Jelikož již dne 17. 10. 2000 požádal o změnu práva trvalého užívání na vlastnické právo a zákon nevyžaduje ke vzniku vlastnického práva žádné další prohlášení, stal se ke dni 1. 7. 2001 vlastníkem předmětných nemovitostí.

Městský soud v napadeném rozsudku poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1961/2006 a dovodil, že zrušením části II. citovaného zákona došlo k obnovení ustanovení § 879c občanského zákoníku a zároveň k transformaci práva trvalého užívání na vlastnické právo k pozemků u těch subjektů, kteří v zákonné lhůtě podali žádost o transformaci. Právo trvalého užívání pozemků bylo i po vydání zákona č. 229/2001 Sb. způsobilé přeměnit se bez dalšího na vlastnické právo podle ustanovení § 879c občanského zákoníku. Je tomu tak proto, že žalobce požádal dne 23. 10. 2000 Ministerstvo financí o změnu práva trvalého užívání pozemků ve vlastnické právo (první podmínka) a jednoletá transformační lhůta ve světle citovaných rozhodnutí doběhla bez ohledu na vydání zákona č. 229/2001 Sb. s jeho zrušenou druhou částí (druhá podmínka). Jelikož toto ustanovení nestanoví žádnou další podmínku pro transformaci práva trvalého užívání pozemků na právo vlastnické, stal se žalobce přímo ze zákona vlastníkem předmětných nemovitostí.

Nejvyšší správní soud má za to, že městský soud nevěnoval potřebnou pozornost problematice obživnutí zákonného ustanovení dříve zrušeného, resp. jeho účinnosti, doběhnutí jednoleté transformační lhůty obsažené v ustanovení § 879c občanského zákoníku a obnovení stavu založeného právě citovaným ustanovením občanského zákoníku, která je podstatná pro závěr, zda se žalobce stal či nestal vlastníkem předmětných nemovitostí a tedy i pro posouzení zákonnosti napadeného rozsudku městského soudu a žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného odvolacího správního orgánu.

Kasační soud musí především upozornit na nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2002, sp. zn. Pl ÚS 21/01 in: Sbírka nálezů a usnesení, sv. 25, str. 109 - 110; č. 95/2002 Sb.), v němž Ústavní soud mimo jiné vyslovil zásadní závěr, že: *„Ústavní soud ... zastává právní názor, podle něhož zrušením napadeného protiústavního ustanovení zákona neožívá ustanovení dřívější, které bylo protiústavním ustanovením zrušeno či změněno. Ústavní soud totiž v řízení o kontrole norem vystupuje jako tzv. negativní zákonodárce, oprávněný v případě vyhovění návrhu napadený právní předpis toliko derogovat. Proto také zrušením napadeného předpisu může dojít výhradně k jeho „vyřazení" z právního řádu České republiky a nikoliv k faktickému konstituování nové úpravy formou „ožívání" předpisu již dříve zrušeného. Opačný názor by podle přesvědčení Ústavního soudu mohl vést ke vzniku značné právní nejistoty a k překračování ústavně vymezených kompetencí Ústavního soudu. Proto lze uzavřít, že k „ožívání" dříve zrušeného či změněného právního předpisu v důsledku nálezu Ústavního soudu v uvedeném smyslu by mohlo dojít pouze tehdy, jestliže by to ústavní předpisy přímo umožňovaly (viz např. čl. 140 odst. 6 Ústavy Rakouska)"*. Tento názor je dále potvrzen např. v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 6/02 (tamtéž, sv. 28; č. 4/2003 Sb.). Z těchto nálezů jednoznačně plyne, že bez výslovné zákonné, resp. dokonce zřejmě ústavní, úpravy (viz uváděný příklad Rakouska) nelze dospět k závěru, že zrušením zákona může bez dalšího znovu nabýt platnosti a účinnosti právní předpis, tímto zákonem dříve derogovaný.

Obdobně se vyslovil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 7. 2009 č. j. 2 Afs 53/2009 – 122, dostupný na www.nssoud.cz, v němž konstatoval, že *„výsledkem legislativního procesu totiž má být - nejobecněji vyjádřeno - schválené pravidlo chování (norma), které jejím adresátům transparentně sděluje, jakým způsobem se mají chovat, resp. jaký způsob chování je zapovězen. Toto pravidlo nesmí zásadně působit zpětně a musí z něj být zcela zřejmé, k jakému chování zavazuje. Úkolem zákonodárce je proto mimo jiné i zcela srozumitelně sdělit, jakým způsobem se mají adresáti právních norem chovat. Podstata zákonodárné moci tak spočívá v „dávání" zákonů, tj. v přijímání nových pravidel, kterými samozřejmě mohou být i rušena, modifikována či zcela měněna pravidla dosavadní. Podle způsobu této změny či rušení pak lze rozlišovat přímou a nepřímou derogaci právních předpisů.*

Do tohoto pojetí zákonodárné moci však určitě nemůže spadat situace, kterou popisuje stěžovatel: vznik nových práv a povinností vyvolaný pouhou derogací derogačního ustanovení, tj. „obživnutí" zákonného ustanovení již dříve zrušeného. Takovýto postup je myslitelný toliko v případě tzv. derogace nepřímé, kdy původní právní předpis je i nadále formálně platnou součástí našeho právního řádu, nicméně je neaplikovatelný z důvodu pozdější rozporné úpravy, příp. úpravy provedené právním předpisem vyšší právní síly anebo úpravy speciální. Pouze v tomto případě totiž může dojít k tomu, že po odstranění rozporné úpravy nic nebrání jeho opětovné aplikaci. Jinak řečeno, v případě tzv. nepřímé derogace právní předpis není formálně rušen, případně není ukončena jeho platnost (viz bod 41), nýbrž je pouze neaplikován z důvodu existence jiného právního předpisu (novějšího, speciálního, vyšší právní síly), a poté, co je tato překážka odstraněna, v zásadě jeho aplikovatelnosti nic nebrání.

Tzv. derogace nepřímá a derogace přímá tak označují dvě kvalitativně zcela odlišné normativní situace. Za situace přímé derogace je však totiž původní předpis zrušen a tedy přestal být součástí právního řádu. Je proto nutno trvat na tom, že k „obnovení" formálně zrušeného pravidla může dojít pouze jeho výslovným opětovným přijetím, případně výslovným obnovením. V opačném případě by totiž reálně hrozilo, že zákonodárný proces povede k porušení všech základních požadavků, na něj kladených (viz bod 39) a role zákonodárce by byla zcela degradována. Jinak řečeno: pokud spočívá podstata legislativního procesu ve stanovení určitého pravidla chování a jestliže zákonodárce toto pravidlo zrušil, nic mu samozřejmě principielně nebrání v tom, aby v budoucnu stejné či podobné pravidlo opětovně zavedl, resp. výslovně obnovil. Ke stejnému výsledku však nesmí dospět tak, že pouze zruší původní derogaci.

Argumentovat je možno též poukazem na některé historické příklady, z nichž plyne, že obnovit platnost již zrušeného právního předpisu lze pouze výslovným přijetím právního předpisu nového a nepostačuje tedy zrušení derogačních ustanovení, jak se stalo v nyní projednávané věci. Jen v tomto případě je totiž z rozhodnutí učiněného zákonodárcem dostatečně seznatelná jeho vůle, který právní předpis, v jakém rozsahu a v jaké podobě bude nově součástí našeho právního řádu, byť i v textové podobě identické, jako tomu bylo v minulosti".

Nejvyšší správní soud se v projednávané věci neodchyluje od vyslovených závěrů Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, že bez výslovné zákonné úpravy nelze dospět k závěru, že zrušením zákona může bez dalšího znovu nabýt platnosti a účinnosti právní předpis, tímto zákonem dříve derogovaný.

Městský soud však ve svých úvahách citovaná rozhodnutí Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu a právní závěry z nich vyplývající nebral v potaz. Závěry městského soudu v uvedených otázkách jsou proto neúplné a neopírají se o ustálenou judikaturu přijatou k uvedené problematice, zejména v oblasti ústavního práva, kde má základ. Z tohoto důvodu potom nemohou být spolehlivé ani závěry tohoto soudu ve vztahu ke změně zápisu vlastnického práva k pozemkům parc. č. 1854/38 a 1854/39 v k. ú. Vršovice, a to s poukazem na podmínky uvedené v ustanovení § 879c občanského zákoníku.

Stěžovatel v kasační stížnosti vyslovil námitku, že ve skutečnosti je mezi účastníky spornou otázkou, zda k zápisu vlastnického práva do katastru nemovitostí - nabytého podle ustanovení § 879c občanského zákoníku - postačí, aby žalobce nabytí vlastnického práva katastrálnímu úřadu toliko oznámil, či zda tato skutečnost nepostačuje pro provedení zápisu změny vlastnického práva na žalobce a je proto nutno předložit souhlasné prohlášení podle § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb.

Správní orgány ve svých rozhodnutích zaujaly stanovisko, že sama tato skutečnost není postačující pro provedení zápisu změny vlastnického práva na žalobce. V daném případě bylo nezbytné doložit k provedení zápisu změny vlastníka u nemovitostí uvedených ve výrokové části prvostupňového správního rozhodnutí v souladu s ustanovením § 36 odst. 5 písm. a) vyhlášky č. 190/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, i souhlasné prohlášení žalobce a České republiky - Ministerstva financí, které však předloženo nebylo.

Městský soud v napadeném rozsudku má naopak za to, že tomu tak není a že se žalobce stal vlastníkem předmětných nemovitostí ze zákona. Souhlasné prohlášení je v tomto případě nadbytečné, neboť přichází v úvahu jen tam, kde ohlašovatel nedisponuje listinou, ze které by se právo k nemovitosti podávalo.

Nejvyšší správní soud má za to, že v daném případě bylo nezbytné doložit k provedení zápisu změny vlastníka i souhlasné prohlášení žalobce a České republiky-Ministerstva financí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 5 vyhlášky č. 190/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Je tomu tak proto, že z dikce vyhlášky č. 190/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se v době od 10. 7. 1996 do 1. 3. 2007 prováděly zákony č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky a č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných práv k nemovitostem, vyplývá, že záznamem se do katastru nemovitostí zapisují právní vztahy k nemovitostem na základě listin, které tyto právní vztahy podle zvláštních předpisů potvrzují nebo osvědčují, přičemž pokud vznik, změna nebo zánik práva je vázán na existenci určité skutečnosti (v daném případě skutečnosti vyplývající z aplikace ustanovení § 879c občanského zákoníku), ale „v právním předpise není stanoveno, jaká listina má být přílohou ohlášení pro záznam do katastru, a ohlašovatel nemůže nabytí práva doložit listinou, lze provést zápis do katastru na základě ohlášení doloženého souhlasným prohlášením o vzniku, změně nebo zániku práva učiněného osobou, jejíž právo zapsané dosud v katastru zaniká nebo se omezuje, a osobou, jejíž právo vzniká nebo se rozšiřuje“. Je totiž třeba rozlišovat vznik vlastnického práva a zápis vlastnického práva, resp. provedení změny zápisu vlastnického práva. Z dikce katastrálního zákona vyplývá, že katastrální úřad provede záznam údajů o právních vztazích do katastru do 30 dnů po doručení rozhodnutí státního orgánu nebo jiné listiny potvrzující nebo

osvědčující právní vztahy (§ 5 odst. 3 písm. b/ katastrálního zákona). Z dikce zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných práv k nemovitostem, práva, která vznikla, změnila se nebo zanikla ze zákona ... se zapisují do katastru záznamem údajů na základě listin vyhotovených státními orgány a jiných listin, které podle zvláštních předpisů potvrzují či osvědčují tyto právní vztahy (§ 7 tohoto zákona). Z uvedeného tedy vyplývá, že pro zápis vlastnického práva, resp. provedení změny zápisu tohoto práva je třeba listina. Není-li pak stanoveno, jaká listina má být přílohou ohlášení pro záznam do katastru, a ohlašovatel nemůže nabytí práva doložit listinou, lze provést zápis do katastru na základě ohlášení doloženého souhlasným prohlášením. Toto prohlášení je pak právě onou listinou potřebnou jako přílohu ohlášení pro záznam do katastru (právě tak tomu mělo být v projednávaném případě). Skutečnosti vyplývající ze splnění podmínek ustanovení § 879c občanského zákoníku, tj. přeměnu práva trvalého užívání na právo vlastnické, je proto možné zapsat do katastru nemovitostí pouze na základě ohlášení doplněného souhlasným prohlášením zúčastněných stran.

Stěžovatel vytkl městskému soudu v kasační stížnosti i to, že minimálně v jednom případě trpí předmětné hospodářské smlouvy vadou podpisu, která působí jejich absolutní neplatnost a že z této skutečnosti nevyvodil odpovídající závěry.

Takto formulovaná stížní námitka je zcela obecně formulovaná a nelze na ni reagovat, protože nespecifikuje ani hospodářské smlouvy, o něž má jít, ani vadu stran jejich podpisu a ani osobu či její funkci, o jejíž podpis má jít.

Stěžovatel v kasační stížnosti toliko z procesní opatrnosti konstatuje, že předmětná správní rozhodnutí nejsou rozhodnutími hmotně právní povahy, protože nezasahují konečným způsobem do hmotně právního postavení žalobce. Jsou to procesní rozhodnutí zasahující do práv daných správnímu orgánu pro vlastní vedení řízení. Právní vztahy, které tu byly před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí, se nezměnily a hmotně právní pozice žalobce tímto rozhodnutím nebyla dotčena.

Nejvyšší správní soud dodává, že v řízení o opravě chyb v katastrálním operátu jde o rozhodování, jehož účelem je zajištění pořádku ve veřejné evidenci, nikoli o rozhodování, kterým by bylo jakkoli zasahováno do vlastnických či jiných věcných práv k nemovitostem. Institut opravy chyb v katastrálním operátu (§ 8 zákona o katastru nemovitostí) tedy slouží toliko k uvedení údajů do souladu s listinami založenými ve sbírce listin; není tudíž prostředkem k rozhodování o správnosti zápisu věcného práva k nemovitostem a opravou chyb se tak nemění právní vztahy k nemovitostem. Zákon opravu katastrálního operátu spojuje se „zřejmým omylem“ při vedení a obnově katastru (§ 8 odst. 1 písm. a/ zákona o katastru nemovitostí). Zákon tedy implicite vylučuje možnost zabývat se vadami, které mají jiný původ, než bylo uvedeno. Výkladem pojmu „zřejmý omyl“ se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007 - 103, dostupný na www.nssoud.cz, v němž vyslovil, že „neurčitý pojem „zřejmý omyl“ obsažený v § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 334/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), je třeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti - zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak omyl právní (error iuris - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis

skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Omyl je přitom charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru, či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či povodně: zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu)".

V projednávaném případě žalobce požádal dne 18. 10. 2005 o provedení změny zápisu vlastnického práva s poukazem na ustanovení § 879c občanského zákoníku a katastrální úřad na základě tohoto podání vyznačil pro žalobce vlastnické právo. Jelikož však zjistil, že žalobce nedoložil souhlasné prohlášení, na základě kterého by mu mohlo být vyznačeno vlastnické právo a že u návrhem dotčené budovy byl chybně evidován nabývací titul, chybné údaje katastru nemovitostí opravil (vyznačení vlastnického práva k předmětným pozemkům ve prospěch České republiky). Dne 25. 10. 2006 však obdržel katastrální úřad od žalobce nesouhlas s provedenou opravou. Katastrální úřad jako prvostupňový správní orgán, který rozhodoval podle ustanovení § 8 odst. 5 katastrálního zákona, tedy v řízení o opravě chyb v katastrálním operátu, rozhodl tak, že 1. Nejedná se o chybu ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 katastrálního zákona. 2. V katastru nemovitostí České republiky, v katastrálním území Vršovice, obec Praha, zůstane po právní moci tohoto rozhodnutí evidováno 2.1 u pozemků parc. č. 1854/38 a 1854/39 vlastnické právo pro Českou republiku na základě seznamu číslo III Jmění veřejného s příslušností hospodařit s majetkem státu pro Ministerstvo financí, 2.2 u budovy bez čp/če na pozemku parc. č. 1854/39 jako nabývací titul Kolaudační rozhodnutí č. j. 2495/1992 Vrš. D. 1460, včetně doplnění SÚ 1581/97/Šk-d 1460 Vrš. Rozhodnutím Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze ze dne 23. 10. 2007, č. j. ZKI-O-62/333/2007/Ho, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, katastrální pracoviště Praha ze dne 22. 1. 2007, č. j. OR-1263/2006-101/47 a současně bylo toto prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. Nejvyšší správní soud konstatuje, že z odůvodnění správních rozhodnutí nejsou patrny důvody rozhodnutí obsaženého ve výroku „Nejedná se o chybu ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 katastrálního zákona" přestože jde o řízení o opravě chyb v katastrálním operátu a vlastnické právo bylo na základě opravy vyznačeno ve prospěch České republiky. Chybí také vyhodnocení provedené opravy z hlediska toho, že zákon opravu katastrálního operátu spojuje se „zřejmým omylem" při vedení a obnově katastru (§ 8 odst. 1 písm. a/ zákona o katastru nemovitostí) a implicite tedy vylučuje možnost zabývat se vadami, které mají jiný původ, než bylo uvedeno (především není patrno, o jaký druh „zřejmého omylu" jde). Odpověď na tyto otázky však nelze nalézt ani v napadeném rozsudku městského soudu, který se touto problematikou nezabýval, ale ani v rozhodnutích správních orgánů.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů zrušil napadený rozsudek městského soudu (§ 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.), a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1, věta před středníkem s. ř. s.). Tento postup je nutný z toho důvodu, že městský soud, byť zrušil žalobou napadené rozhodnutí odvolacího správního orgánu, a věc mu vrátil k dalšímu řízení, tak učinil z jiných důvodů než z těch, jejich objasnění a vyhodnocení považuje za rozhodující a zásadní kasační soud. Navíc je třeba, aby tento úkol plnil nejprve správní soud, který se musí vyslovit k zásadním otázkám a zabývat se znovu celou věcí ve svém komplexu, a teprve poté případně i správní orgány.

V dalším řízení bude na městském soudu, aby se znovu zabýval žalobními námitkami a vypořádal se se všemi zásadními otázkami a problémy, jež jsou obsaženy v odůvodnění tohoto rozsudku. Teprve poté může vydat rozhodnutí, které bude odpovídat zákonu.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu (Městského soudu v Praze), a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

V novém rozhodnutí městský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** žádné opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. srpna 2010

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu